RP.63.56.80.1.2024

Gdańsk, dnia 8 stycznia 2025 r.

Pan
Krzysztof Król
Zastępca Burmistrza Lęborka
ul. Armii Krajowej 14
84 – 300 Lębork

wnioskiem z dnia 18 grudnia 2024 r., doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 20 grudnia 2024 r., działając z upoważnienia Pana Jarosława Litwina – Burmistrza Miasta Lęborka, zwrócił się Pan z prośbą o zajęcie stanowiska w zakresie problematyki związanej z wypłacaniem nauczycielom wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przypadające w dni wolne od zajęć dydaktyczno – wychowawczych, w przypadkach, w których nauczyciel w tych dniach faktycznie nie świadczył pracy.

W przedmiotowym wniosku uszczegółowiono, że chodzi o dni, w których przeprowadzane są egzaminy ośmioklasisty, kiedy to część nauczycieli bierze udział w przeprowadzeniu egzaminu, część ma wolne lub sprawuje opiekę w świetlicy, a także w Dni Edukacji Narodowej, w dni rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego oraz w trakcie trwania rekolekcji, a także w tzw. dni dyrektorskie.

Ustosunkowując się do ww. zapytania, wskazać należy, że zbliżona zakresowo problematyka była przedmiotem oceny prawnej przez tut. Izbę w piśmie z dnia 17 czerwca 2024 r. (znak RP.63.56.27.1.2024) - dostępne: bip.gdansk.rio.gov.pl. W ramach analizy prawnej odniesiono się do różnych aktów prawnych, w tym ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - *Kodeks pracy* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.), ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta Nauczyciela* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 986 z późn. zm.) oraz do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. *w sprawie organizacji roku szkolnego* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1211).

W pierwszej kolejności, tut. Izba odniosła się do przepisów wspomnianego *rozporządzenia*, a ściślej rzecz ujmując do regulacji prawnych jego § 3 i 5. Przepisy te określają, kiedy w szkołach przypadają: zimowa przerwa świąteczna, ferie zimowe, wiosenna przerwa świąteczna i ferie letnie (§ 3) oraz przewidują możliwość ustalenia dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno – wychowawczych (§ 5). Takie dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno - wychowawczych mogą być ustalone między innymi w dni, w których w szkole odbywa się egzamin ósmoklasisty lub w inne dni, jeżeli jest to uzasadnione organizacją pracy szkoły. O ustalonych w danym roku szkolnym dodatkowych dniach wolnych od zajęć dydaktyczno – wychowawczych dyrektor szkoły informuje nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców w terminie do dnia 30 września (§ 5 ust. 3).

W następnej kolejności tut. Izba przytoczyła wybrane regulacje prawne ww. ustawy - *Karta Nauczyciela*. Podano m.in., że z przepisu art. 35 ust. 1 tej ustawy wynika, że w szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością. Następnie podkreślono, że przepisy tej ustawy nie regulują wprost kwestii prawa

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

nauczyciela do wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w przypadkach, w których nauczyciel w tych dniach faktycznie nie świadczy pracy. Z tego względu, zdaniem tut. Izby, zasadnym pozostaje odwołanie się do treści z art. 91c ust. 1 ww. *ustawy – Karta Nauczyciela*, który stanowi, że w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami ustawy, mają zastosowanie przepisy ustawy *Kodeks pracy*. Jednocześnie tut. Izba powołała się na stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej z 19 czerwca 2009 r. (SPS-023-9686/09, niepubl.) z którego wynika, że nauczycielom przysługuje prawo do wynagrodzenia za każdą przepracowaną godzinę ponadwymiarową, natomiast w przypadku godzin niezrealizowanych - wynagrodzenie przysługuje na mocy przepisów prawa pracy.

Opierając się o powyższe tut. Izba przyjęła założenie, że analiza ww. problematyki powinna nastąpić z uwzględnieniem przepisu art. 81 ustawy - *Kodeks pracy*. Stosownie do treści ww. przepisu – pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania – 60% wynagrodzenia. Ponadto, w każdym przypadku wynagrodzenie to **nie może być jednak niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.**

W podsumowaniu tut. Izba wskazała, że zachowanie prawa do wynagrodzenia za pracę ponadwymiarową w przypadku godzin niezrealizowanych, uwarunkowane jest od spełnienia przesłanek określonych w ww. art. 81 ustawy - *Kodeks pracy*. Niespełnienie chociażby jednego z wyżej wymienionych warunków, winno skutkować odmową przyznania prawa do wynagrodzenia za pracę ponadwymiarową.

Niezależnie od powyższych założeń, tut. Izba wskazała, że w myśl przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o Państwowej Inspekcji Pracy* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 97) – organem właściwym do dokonywania wykładni przepisów prawa w podanym zakresie przedmiotowym jest Państwowa Inspekcja Pracy. W powyższym kontekście poddano również pod rozwagę jednostki zwrócenie się do tego organu z prośbą o rozstrzygnięcie wątpliwości na płaszczyźnie prawa pracy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku podtrzymuje ww. kierunek interpretacyjny.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że udzielone w ramach niniejszego pisma wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych są wyłącznie stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada kompetencji do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,
2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.
Publikacja: Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl